

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXVIII. religiosam vitam solemniter professus, in Monasteriis ubi
disciplina regularis quoad pleraque considerabilia Regulæ puncta,
Superiorum dissimulatione est relaxata, licèt non intenderit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

Respondeo, quemadmodum est contra favorem precepti confessionis, legati & testamenti ad pias causas, &c. illud in dubio strictè interpretari; ita & contra favorem voti. Neque verò ampla voti interpretatio, in foro Dei, esse potest odiosa piis fidelibus, ipsolvè à votis retrahere: cum ipsis econtra verè sit favorabilis & provocativa ad eò libentius vovendum, magnificentiusque reddendum, quò Deus (ut Augustinus dicit) benignus exactor est, & non egenus, & qui non crescat ex redditibus, sed in se crescere faciat redditores. In foro verò hominum, quando suspicio foret, quòd Ecclesia Ministri suis potius lucris temporalibus, quàm spiritualibus populi utilitatibus inhiarent (uti non raro fit) remissius exigenda sunt vota, ampliori redditione voventium conscientia relicta.

CAPUT XXXVIII.

Religiosam vitam solemniter professus, in Monasteriis ubi disciplina regularis quoad pleraque considerabilia Regule puncta Superiorum dissimulatione est relaxata, licet non intendat nisi vivere sicut vivunt, qui in pluribus ejusmodi punctis Regulam transgreduntur, alias non professurus, tenetur equidem vivere secundum Regulam.

307 **I**Ta Illustrissimus D. Generus Episcopus Vationensis Th. Mor. Gratianopolit. to. 5. tr. 2. c. 4. n. 20. Quia (inquit) in eo votum simplex & solemne discriminantur, quòd simplex ex sola pendet voluntate voventis; idèque ligatus ejusmodi voto ad id solum tenetur, ad quòd se obligare voluit, dum vovit: votum autem solemne à sola non pendet voluntate voventis, sed & Ecclesie quæ approbavit Religionem, & Regulam, ad quam se adstrinxit; ita ut pendeat quidem à voluntate voventis adstringere se ad hanc vel illam Religionem, ex iis quas Ecclesia approbavit; in ipsius tamen dispositione non sit, solemniter profiteri hanc conditionem, quòd Regulam non servabit secundum plerosque considerabiles articulos ipsius, sed secundum abusum & relaxationes qui & quæ circa eos irreperunt, & Ecclesia numquam permittit, & in quibus Superiores dispensare non possunt. Et idè Tridentinum sess. 25. de Regul. c. 1. absque ulla exceptione præcipit, ut omnes Regulares, tam viri, quam mulieres, ad Regulam quam professi sunt, præscriptam vitam instituant & component, atque imprimis qua ad suæ professionis perfectionem, aut obedientiam, paupertatis & castitatis, ac si qua alia sunt alicujus Regule & Ordinis peculiariter vota, & præcepta, ad eorum respectivè essentiam, necnon ad communem vitam & vestitum conservanda pertinentia fideliter observent. . . . Cum compertum sit à Superiore non posse ea, quæ ad substantiam regularis vite pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ bases sunt & fundamenta totius regu-

laris discipline, exactè non fuerint conservata, totum corrumpat adificium necesse est.

Nec de iis loquitur S. Thomas in 4. dist. 38. a. 3. q. 1. ad 5. dum ad hanc objectionem, Non videtur teneri semper ad ea que votum professionis continet, & ipse non intendit intrare Monasterium, nisi ut viveret, sicut alii vivunt. Ergo videtur quòd non omne votum obliget ut necessario serveatur. Ad 5. (inquit) ad tria vota religionis principalia in omni causa tenetur, sed ad alias observantias, quarum transgressio ex dissimulatione Prelatorum inducitur (qui dum videntes non corrigunt, indulgere videntur) non videtur obligari; & præcipue si sit simplex, qui talia discernere sufficienter nesciat. De iis (inquam) S. Doctor ibi non loquitur quæ spectant ad fundamentalia vite religiosæ, suntque tam considerabilia puncta Regule, ut in iis Prelati Religionum non valeant dispensare; sed de minus considerabilibus, in quibus dispensare possunt, ut constat ex verbis illis S. Doctoris, dum Prelati videntes non corrigunt, indulgere videntur.

Et confirmatur assertio, quia etiam Moniales quædam professæ sunt in Monasteriis, ab immemoriali tempore non servantibus clausuram, Monasteria illa nunquam ingressuræ, si scivissent inducendam in iis clausuram, ad eam nihilominus suscipiendam religiosèque observandam tenentur, cum ab Episcopis, aliisve legitimis Superioribus imperatur, eò quòd clausuram Ecclesia censet ipsis necessariam ad ponendam in tuto castitatem earum, à plerisque aliis violandam. Idem ergo censendum de aliis observantiis, quæ sunt quasi bases & fundamenta totius Regularis discipline (ut loquitur Tridentinum) quibus non servatis, votorum observantia periclitatur. Antecedens constat ex Constitutione Bonifacii VIII. quæ incipit: periculoso in sexto tit. 16. ubi sic: *Præsentis Constitutione perpetuo irrefragabiliter valituræ, sancimus, universas Moniales, præsentis atque futuræ, cujuscumque Religionis sint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis Monasteriis debere de cætero permanere clausuræ: ita quòd nulli earum, Religionem tacite vel expressè professæ, sit vel esse valeat, quacumque ratione, vel causâ. . . . Monasteria ipsa deinceps egrediendi facultat. . . ut sic à publicis & mundanis conspectibus separate, omnino servire Deo valeant liberius, & lasciviendi opportunitate sublata, eidem corda sua & corpora in omni sanctimonialia diligentius custodire. Et idè. . . Episcopis universis in virtute S. Obedientie, sub obestatione divini judicii, & interminatione maledictionis aeternæ præcipiendo mandamus, Abbatibus etiam, & aliis etiam exemplis Prelatis Monasteriorum & Ordinum quorumque, ut in Monasteriis sibi subiectis, de clausura conveniendi, & Monialibus includendis, quamprimum commode poterunt, providere procurent, rebelles per Censuram Ecclesiasticam compescendo.*

310 Hanc Constitutionem innovat Tridentinum sess. 25. *indultis quibuscumque & privilegiis non obstantibus.* Et confirmant Pius V. Constitutione duplici, una de 29. Maii 1566. quæ incipit *circa Pastoralis*; altera de 1. Februarii 1570. quæ incipit *Decori & honestati.* Sicut & Gregorius XIII. Constitutione quæ incipit *Deo sacris* de 30. Decembris 1572. Cùmque Concilium Rothomagense anno 1581. sub Cardinali Borbonio Archiepiscopo celebratum, eidem Gregorio XIII. dubium istud proposuisset: *Circa Decretum de clausura Monialium, sunt quæ ex fundatione dicunt liberam sibi relinquere exitum & introitum Monasterii. Alia prætexunt se non emisisse votum clausuræ, nec unquam ingressuras Monasterium, si audissent ullam fuisse clausuræ obligationem. Pleraque minantur se potius reversuras ad seculum, quam patiuntur eandem clausuram, & per parentes nobiles necesse est Episcopis intendant, si ausi fuerint ingressum prohibere. In his perplexitatibus supplicatur, quid agendum, maxime ubi timeatur, ne per clausuram aliquid deterius contingat, & Magistratus secularis non adjuvet, sicut ipsi Tridentinum sub excommunicationis pena ipso facto incurrenda præcipit ne adjuvet.* Respondit Pontifex: *Execrationi demandentur Decreta Concilii Tridentini, & Bullæ Summorum Pontificum, quibus sublata sunt omnia privilegia, & fundationes.*

Moniales tamen viventes in Monasteriis, in quibus clausura non servatur, & in aliis etiam punctis, ad religiose vitæ substantiam non pertinentibus, relaxata est regulæ observantia, v. g. in jejuniis & abstinentiis, ea seorsim servare non tenentur, sed satis est quod paratum habeant animum ad Reformationem suscipiendam: si regularem observantiam Superiores observaverint, ut bene Natalis Alexander in Paralipomenis Moralibus pag. 138. Quamvis enim consuetudo, absque Apostolica dispensatione, non solvat obligationem ex professione ortam, servandi Regulam, suspendit tamen quodammodo quoad eas observantias, quæ ad votorum observantiam non spectant; quoad eas præsertim, quæ absque singularitatis nota, fratrumque vel sororum perturbatione & tumultu, observari non possunt. Eos proinde S. Bernardus excusat epist. 7. ad Adam Monachum, his verbis: *Siquis caterorum ad Regulæ cupiat transire puritatem, sed propter scandalum non audeat, aut certe etiam ob certam corporis infirmitatem, puto quia non peccat, dum tamen in suo studeat loco sobriè, & iustè, & pie conversari, &c.*

CAPUT XXXIX.

Definitio status religiosi.

311 Status in genere nihil aliud est, quam certa vitæ conditio. Strictè autem acceptus, est certa vitæ conditio immobilis, alteri nos adstringens, ut Episcopatus Episcopum adstringens immobiliter Ecclesiæ suæ, tamquam

sponsæ; conjugium conjugii, status religiosus Religioni & Prælati illius.

Unde status religiosus est status perfectionis, quo quis per tria vota paupertatis, castitatis, & obedientiæ immobiliter tradit se Deo, in manu legitimi Prælati, juxta Ecclesiæ approbationem. Unde in tribus votis illis consistit essentia status religiosi, juxta cap. ad Apostolicum, & cap. cum ad Monasterium de statu Monachorum.

Dicitur status perfectionis, non quod proficientes statum Religiosum eo ipso perfecti esse debeant, sed quod serio ac sincerè tendere debeant ad perfectionem, tamquam propositum sibi finem, ut tradit S. Thomas q. 184. a. 5. ad 2. & q. 186. a. 1. ad 3. Unde & Apostolus dicit ad Philipp. 3. *Non quod jam comprehenderit, aut quod jam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam.* Et postea subdit: *Quicumque ergo perfecti sumus, id est ad perfectionem tendimus, hoc sentiamus, &c. Suam itaque professionem non transgreditur, nec committit mendacium, vel simulationem (ait S. Doctor) ex hoc quod non est perfectus, qui statum perfectionis assumpsit; sed ex eo quod ab intentione seria & sincera perfectionis animum revocat.* Quibus verbis indicat, Religiosum voluntariè abjicientem studium tendendi ad perfectionem, mortaliter peccare, quia suam transgreditur professionem.

Porrò perfectio, ad quam Religiosi tendere tenentur, consistit in unione cum Deo, per observantiam Regulæ, & votorum supradictorum; quæ contraria sunt tribus impedimentis, quibus, veluti laqueis hujus mundi, animus humanus detinetur, quominus ad Deum liberè erigere se possit. De quibus 1. Joan. 2. *Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est (cui contrariatur votum castitatis) & concupiscentia oculorum, id est divitiarum (cui contrariatur votum paupertatis) & superbia vitæ, id est appetitus honoris & independentiæ; contra quam est votum obedientiæ.*

Et hinc status Religiosi perfectionem explicans S. Doctor q. 186. a. 7. docet, quod per illius professionem, homo fit holocaustum, Deo se suaque omnia consecrans. Tria namque homo possidet, animam, corpus, bona externa, seu temporalia. Per votum obedientiæ, Deo animam consecrat, iudicium suum ac voluntatem Superiori subiciens propter Deum. Per votum castitatis, Deo consecrat corpus, ut abstractus à carnalibus desideriis, Deo melius servire possit. Per paupertatis votum, Deo bona sua externa consecrat, iis se privans propter Deum, ut Deus sit ipsi omne bonum, nec aliud possideat nisi ipsum.

Monet autem S. Doctor a. 8. inter tria illa vota, obedientiæ votum esse præcipuum: utpote per quod Deo offertur & consecratur id quod est in homine præcipuum, cor scilicet, seu propria voluntas. Unde Gregorius l. 33.